

REPUBLIKA SLOVENIJA
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 6154-3/2018/51
Datum: 5. 10. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 9276-184: Plačilo RTV-prispevek naj plačujejo vsi ali nihče – odgovor Ministrstva za kulturo

Zveza: Vaša št. 092-184/2018/1 z dne 25. 9. 2018

Spoštovani,

v obravnavo ste nam poslali predlog, posredovan prek spletnega orodja predlagam.vladi.si, v zvezi s plačilom RTV prispevka. V predlogu je navedeno, da se RTV Slovenija financira iz državnega proračuna, hkrati pa sredstva črpa od vseh, ki imajo radijski in/ali televizijski sprejemnik, ne glede na to, ali spremljajo programe RTV Slovenija ali ne. Iz predloga izhaja še, da bi morali za delovanje RTV Slovenija plačevati vsi državljani Republike Slovenije, saj prav vsak z dostopom do interneta tudi dostop do arhiva in oddaj ter celo do prenosa v živo preko spleta. Po mnenju predlagatelja je plačevanje zgolj tistih, ki imajo RTV sprejemnike, diskriminatorno, zato predlaga, da RTV prispevek plačujejo vsi ali nihče. V predlogu je še navedeno, da je bilo s peticijami zbranih več tisoč podpisov za ukinitvev plačevanja prispevka, predlog pa je bil že večkrat posredovan pristojnim organom ter Državnemu zboru, vendar predlogu ni prisluhnil nihče.

Ministrstvo glede navedbe, da se delovanje Javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RTV Slovenija) financira iz državnega proračuna, hkrati pa še s prispevkom za programe RTV Slovenija, ki ga plačujejo vsi imetniki radijskih in televizijskih sprejemnikov, pojasnjuje, da se delovanje RTV Slovenija, skladno z določili 30. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (v nadaljnjem besedilu: ZRTVS-1), financira iz prispevka za programe RTV Slovenija, ki predstavlja glavni vir sredstev za izvajanje javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti. Iz sredstev državnega proračuna se financira zgolj naslednje:

- del narodnostnih programov, v deležu, ki se ne financira iz prispevka;
- del programov RTV Slovenija za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za izseljence in zdomce oziroma za Slovence po svetu ter za tujo javnost, v deležu, ki se ne financira iz prispevka;
- posamezni projekti kulturnega, znanstvenega in splošno izobraževalnega pomena ter posamezni projekti digitalizacije tehnološke opreme in arhivov, ki jih predlagajo pristojna ministrstva, v delih, ki se ne financirajo iz prispevka.

Glede RTV samega prispevka pa ministrstvo navaja, da je prispevek oblika javne dajatve, ki je namenjena zagotavljanju finančnih sredstev za izvajanje javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti, ki je utemeljena na 39. členu Ustave Republike Slovenije in vsakomur zagotavlja pravico do svobode izražanja, ki vključuje tudi pravico do obveščeniosti. Svoboda izražanja iz prvega odstavka 39. člena Ustave pa od države zahteva sprejem ustreznih predpisov, ki naj zagotovijo, da bodo lahko javni mediji (zlasti radio in televizija) samostojno izvrševali svoje funkcije (naloge) pri svobodnem oblikovanju javnega mnenja. Zato mora zakonodajalec z ustrežno zakonodajo zagotoviti programsko, organizacijsko in finančno samostojnost javnih medijev. To še posebej velja za tiste javne medije (konkretno RTVS), ki jih ustanovi država in katerih glavni namen je zagotavljati uresničevanje ustavne pravice (državljanov) do javnega obveščanja in obveščeniosti. Prav RTV prispevek pa je takšna oblika financiranja, ki RTV Sloveniji omogoča stabilno in od političnih in gospodarskih centrov moči neodvisno delovanje in s tem uresničevanje njenega poslanstva.

Glede navedb predlagatelja, da naj za delovanje RTV Slovenija prispevajo vsi državljani RS, saj ima vsak z dostopom do interneta tudi dostop do arhiva oddaj ter celo do prenos v živo, pa ministrstvo navaja, da prvi odstavek 31. člena ZRTVS-1 določa, da kdor ima radijski ali televizijski sprejemnik oziroma drugo napravo, ki omogoča sprejem radijskih oziroma televizijskih programov (v nadaljnjem besedilu: sprejemnik) na območju Republike Slovenije, kjer so zagotovljeni tehnični pogoji za sprejem vsaj enega programa RTV Slovenija, mora RTV Sloveniji plačevati prispevek za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti. Pravilnik o načinu prijavljanja in odjavljanja televizijskih in radijskih sprejemnikov ter o načinu plačevanja prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija (Uradni list RS, št. 75/04; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik) v prvem odstavku 3. člena določa, da kdor ima radijski ali televizijski sprejemnik na območju Republike Slovenije, kjer so zagotovljeni tehnični pogoji za sprejem vsaj enega programa Radiotelevizije Slovenija, in sicer prek oddajniškega in pretvorniškega omrežja Radiotelevizije Slovenija, prek priključka na kabelsko-distribucijski sistem, prek satelita ali prek kateregakoli drugega sredstva, mora sprejemnik prijaviti Radioteleviziji Slovenija in zanj plačevati RTV prispevek. Ministrstvo ugotavlja, da iz dikcije »druga naprava« nedvoumno izhaja, da je zavezanec za plačilo RTV prispevka oseba, ki ima dostop do vsaj enega programa RTV Slovenija, in sicer ne glede na to s kakšno napravo spremlja njene programe (televizijski sprejemnik, prenosni ali namizni računalnik itn...). Dikcija 4. alineje prvega odstavka 3. člena Pravilnika, ki se glasi: »*Prek kateregakoli drugega sredstva*«, pa pomeni, da je zavezanec za plačilo RTV prispevka tudi oseba, ki na območju RS dostopa do vsaj enega programa RTV Slovenija, torej tudi prek interneta.

Glede predlagateljevih navedb, da je bilo s preteklimi peticijami za ukinitvev zakonsko obveznega prispevka zbranih že več tisoč podpisov, a se kljub temu še ni zgodilo nič, pa ministrstvo navaja, da področje ljudske iniciative ureja Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo in 6/18 – odl. US), ki volivcem omogoča, da z zbiranjem podpisov vložijo pobudo za sprejem zakona in s tem ureditev vprašanj, ki jih zadevajo. Glede na navedeno ministrstvo meni, da je zadevni predlog neutemeljen in ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Skender Adem
sekretar

Dejan Prešiček
minister

Poslati – elektronsko:
- naslovniku